Rafael

Sergiu Someşan

Sunt urât! Sunt atât de urât încât întotdeauna am iertat-o pe biata maică-mea că m-a abandonat după naştere. Putea să mă şi ucidă... Probabil că păcatul i-ar fi fost iertat, aşa cum iertate sunt toate crimele săvârşite în numele Domnului. Pentru că oricine mă priveşte odată, rămâne încredinţat că nu pot fi decât fiul Diavolului. N-o cunosc pe maică-mea. Poate că a fost o ţărancă simplă care, într-o seara înnorată, a întârziat la munca câmpului iar la întoarcere a fost prinsă în plasa destinului. De unde şi gestul ei de a mă abandona la poarta mânăstirii. Sau poate a fost o tânără orăşeancă plictisită care, în căutare de noi distracţii, a invocat un demon. Acesta, din slugă fidelă şi ascultătoare, s-a transformat peste noapte în amant damnat. Rămân numai ipoteze pe care pot să le construiesc în liniştea nopţilor şi nu pot să spun că una este mai adevărată decât alta. Ce pot să-mi amintesc este că fratele Samuel, cel care m-a ridicat de la poarta mânăstirii din roua care căzuse peste mine şi hainele mele, mi-a spus atunci când am putut să pricep cât de cât:

— Când te-am văzut acolo, la poartă, cum mă priveai încrâncenat şi neclintit am crezut că eşti însuşi Satana, trimis asupra noastră ca pedeapsă pentru multele păcate săvârşite de unii dintre fraţi. Apoi a venit abatele şi te-a privit în ochii albaştri, dintr-o dată luminoşi, a privit în sus, a murmurat o rugăciune, apoi ne-a zis: " Să fie botezat în numele Domnului. Şi numele lui să fie Rafael, ca al îngerului celor nevoiaşi!".

De obicei când îmi povestea asta, fratele Samuel era încruntat. Împingea spre mine cu un gest brusc, un nou teanc de cărţi şi continua:

— Oricât mi-ar povesti mie starețul de îngeri, eu tot sămânța diavolului te cred. Nimeni, niciodată, nu o să mă convingă că lucrurile stau altfel...

Uneori bănuiam că are impresia asta din cauza cărţilor citite de mine. Din porunca starețului, pe care nimeni nu o înțelegea dar nici nu o comenta, mă bucuram de un tratament preferențial. În locul corvoadelor din mânăstire eu aveam de îndeplinit un alt canon care celorlalți li se părea cu mult mai greu decât munca câmpului: trebuia să citesc! Teancuri după teancuri de cărți îmi erau aduse de fratele Samuel dintr-o bibliotecă care părea inepuizabilă. Uneori starețul mă căuta pe neaşteptate şi, după ce privea mulțumit la grămada de cărți devorate de mine, mă întreba din cele citite. Prea puține lucruri păreau să aibă de-a face cu credința aşa cum îşi imaginau ceilalți fraţi. Întrebările lui erau destul de misterioase şi nu întotdeauna aştepta un răspuns de la mine. Părea că voia să se audă vorbind deşi, pe măsură ce înaintam în vârstă, dorea să-i şi răspund. Era mulțumit de cunoştințele mele.

La mânăstire nu aveam nici o oglindă dar m-am văzut odată când am coborât în sat împreună cu călugărul care se ocupa de aprovizionare. Aveam vreo şaisprezece ani... Intrasem în micul magazin să-l ajut să care cele trebuincioase. Într-un colț am văzut un dreptunghi luminos şi, intrigat, m-am apropiat de el. M-am cutremurat. Un fel de monstru , cu o înfățişare vag umană mă privea blând din apele limpezi ale oglinzii. Şi acum mă mir cum biata oglindă nu şi-a scuturat scârbită apele de imaginea mea pentru că, destul de repede, mi-am dat seama că oroarea de dincolo de apele pure ale cristalului eram eu. M-am prăbuşit în dreptul ei, luminat dintr-o dată de înțelegere: abia acum pricepeam privirile furişate în lături ale celor cu care stăteam de vorbă. Eram cumplit la înfățişare. Pe lângă urâțenia chipului, cocoaşa şi membrele strâmbe, diforme, aproape că nici nu se mai băgau de seamă. Veneau ca o completare firească a urâțeniei mele şi sunt sigur că, dacă în afara capului aş fi avut corpul normal, contrastul ar fi părut tuturor mai hidos. M-am adunat de pe jos şi am ieşit afară la lumina soarelui. Măgăruşul înhămat la cotiuga cu care căram mărfurile a scos un răget scurt când m-a văzut. M-am dus în fața lui, l-am prins de căpăstru şi m-am uitat adânc în ochii lui. Mă privea la fel ca întotdeauna. O ființă căreia nu-i păsa cum arătam. Asta însemna oare că eu nu puteam găsi înțelegere şi acceptare decât între animale? Fratele Clement a ieşit într-un târziu din magazin şi m-a cuprins de după umeri :

— Să mergem, frate Rafael...

M-am desprins din privirea măgăruşului care, icnind, a pornit să tragă cotiuga spre dealul unde se afla mânăstirea. Înainte de a intra m-am întors spre tovarăşul meu de drum:

— Frate Clement, de ce sunt eu aşa de urât?

Şi-a ferit privirea.

— Nu eşti urât... Eşti neobişnuit numai... A vrut să mai spună ceva dar s-a poticnit în cuvintele care nu voiau să-i iasă.

L-am lăsat să descarce singur cele cumpărate din sat şi m-am repezit cu înfrigurare asupra cărților. Câtă alinare poți găsi într-o carte...

*

Când a venit circul în sat, îndată s-a simțit în aer o schimbare ca şi cum oamenii aceia nomazi ar fi adus odată cu ei şi cu aerul care îi însoțea o neliniște a cărei vibrație se transmitea pe nevăzute căi tuturora. Cum? Nimeni nu putea să răspundă, deşi vibrația aceea adâncă şi profundă pătrunsese cumva până în cele mai ascunse chilii. Eu i-am văzut prima dată a doua zi după ce sosiseră. Coboram iar cu fratele Clement spre sat după obişnuitele cumpărături când am întâlnit grupul gălăgios şi vesel.

— Lume, lume, vino să vezi cele mai uimitoare minuni la circul Globus, țipa din toate puterile o piticanie de om agitând frenetic o portavoce. Femeia cu barbă şi femeia-sirenă... omul-lup şi omul-tigru...magie şi miracol la circul Globus... Deseară primul spectacol...

În urma lui veneau câteva cuşti pe roți în care chiar se putea zări un om cu înfățişare de tigru, o femeie bărboasă şi un mic acvariu în care o sirenă înota grațioasă.

Când cotiuga noastră s-a întâlnit cu alaiul lor ne-am oprit ca şi cum întâlnirea ar fi fost de multă vreme predestinată. Un observator atent şi imparțial nu ar fi putut spune care din cele două grupuri a fost mai impresionat. Ei au rămas ca loviți în loc uitându-se țintă la mine. Omul cu porta-vocea a lăsat-o brusc în jos şi a icnit:

— Măiculiță mamă...

Omul-tigru a uitat să mai ragă, iar femeia sirenă a rămas cu mâinile agățate de marginile acvariului privindu-mă țintă. Nimeni nu mai mişca şi nici un zgomot nu se auzea. Era ca la începutul lumii. Liniştea a fost brusc sfâşiată de o voce cristalină care venea din spatele convoiului:

— De ce v-ați oprit?

Un înger supărat şi blond s-a ivit de după cuşca omului-tigru scuturându-şi nedumerită cârlionții. Era o fată tânără îmbrăcată într-o bluză şi o fustă albastră care scotea şi mai mult în evidență auriul părului ei. În mână avea câteva făclii acum stinse. S-a apropiat şi mai mult şi atunci a dat cu ochii de mine. Aş fi vrut să intru în pământ, să mor, să zbor, să iau foc, orice numai să nu mai rămân acolo profanându-i lumina ochilor. Cum nu mă puteam mişca, am închis numai ochii aşteptând ca Dumnezeu să facă dreptate şi să mă şteargă de pe fața pământului.

— Oh, am auzit vocea ei surprinsă. Din cauza ta s-au oprit!?

Era mirare şi întrebare în vocea ei. Erau multe în vocea ei dar nu scârbă şi dezgust ca în vocea celor care mă vedeau prima data.

— Larisa, s-a auzit o voce îngrijorată, nu te apropia...

— De ce nu? A întrebat ea alintată... E atât de drăguț...

Am deschis curios ochii. Fata lăsase să cadă la pământ făcliile stinse şi se apropia cu paşi mici. Se uita la mine zâmbind. Privirea ei era senină şi plină de o mirare ciudată. Când a ajuns lângă în fața mea a ridicat amândouă mâinile şi mi-a cuprins fața în palme. După o clipă cât o eternitate m-a sărutat pe frunte uşor ca atingerea unui fluture şi mi-a şoptit:

— Sărăcuțul de tine, cât ai suferit!? Nu-i nimic, acum m-ai întâlnit pe mine. Deseară după spectacol să vii să mă vezi.

M-am sprijinit de hulubele cotiugii în timp ce alaiul vesel şi gălăgios se scurgea pe lângă mine fără să-l mai văd.

*

Priveam prin crăpătura cortului la feeria de sunete şi lumini care se revărsa afară în noapte. Când totul s-a sfârşit şi spectatorii au început să plece am pornit în căutarea ei. Lângă o uşă deschisă mi s-a părut că aud vocea ei şi m-am apropiat.

— Nu se poate să faci aşa ceva, Larisa! spunea o voce răguşită de femeie mai în vârstă.

— Eşti nebună, mamă! Cât crezi că ne va mai ține aici, pentru talentele noastre... vezi că nu se mai uită nimeni al numărul nostru ... pe când el... Ai mai văzut de când eşti ceva mai hidos?

— Ce-i drept, nu... recunoscu cu jumătate de voce femeia mai în vârstă.

— Şi pe deasupra mă place, chicoti veselă Larisa. O să facem o avere, mamă, o să vezi!

Am plecat fără să mai văd nimic în fața mea, cu ochii împăienjeniți de lacrimi. Am intrat în cortul circului, acum întunecat. Am văzut scara pe care urcase ea ca să ajungă la trapez şi am început să urc. Părea că mai păstrează mirosul trupului ei... Am ajuns sus. Lumea părea atât de mică privită de aici încât, atunci când Larisa şi un bărbat au intrat în arenă, am crezut mai întâi că sunt două păpuşi.

— Nu se poate acum, Paul, înțelege-mă! Trebuie să aştept pocitania aia de la mănăstire, poate că o conving să vină cu noi...

Paul, aruncătorul de cuțite, nu prea părea să aibă nici înțelegere şi nici răbdare pentru că a trântit-o pe maldărul de frânghii de la marginea arenei.

Părea să fi uitat şi ea de mine pentru că în curând dinspre arenă nu se mai auzea decât un suspin înăbuşit întrerupt din când în când de gâfâiturile bărbatului. M-am apropiat de marginea platformei. În cărțile pe care mi le dădea starețul să le citesc scria despre cocoaşa oamenilor că nu este altceva decât locul unde îşi țin îngerii aripile ca să poată trece neobservați printre omeni. Mi-am dezbrăcat încet hainele... Şi că, uneori, atunci când au nevoie, ei le pot scoate ca să zboare... Sub mine gemetele erau tot mai sacadate şi mai profunde. Acum aveam să aflu dacă în cărțile mele erau şi lucruri adevărate, nu numai „cuvinte bune să-ți scrântească mintea" cum spunea fratele Samuel. Un suspin prelung venit din întuneric mi-a anunțat că cei doi s-au eliberat de fierbințeala sângelui. Acum era rândul meu... M-am aruncat în gol şi am simțit pielea de pe cocoaşa mea trosnind şi desfăcându-se. Aveam să zbor şi să o răpesc pe Larisa şi să o păstrez numai pentru mine.

— Priveşte! am auzit eu o şoaptă sau poate că era un țipăt şi pentru mine totul s-a luminat. Din înălțimi se revărsa peste mine o muzică divină şi, uitând de Larisa, am început să zbor spre ea desfăşurându-mi larg aripile...